

vil fremkomme store Krav, navnlig fra Landbrugets Side, og det saadanne Krav, som vistnok ere meget berettigede. Det er næppe gørligt at lette Landbruget ved Toldbestemmelser; noget kan der vistnok gøres — jeg skal senere omtale det — men ikke store Ting, saaledes at Landbrugets Krav til Understøttelse vistnok vil blive at udrede direkte af Statskassen. Man har jo allerede paa det Forslag, der forelaa i Fjor, bragt flere Nedsættelser i finansiel Henseende — der var, som jeg før nævnte, Kul, Salt og Fisk — men disse ere blevne dækkede ved Told paa Luksusgenstande, som tillige dækker Nedgangen i Tolden af Raa- og Hjelpestoffer, Skibe og Baade. Jeg finder, at denne Forskydning er et af de største Fremskridt, som dette Forslag vilde medføre, og det er mig derfor saa aldeles uforstaaeligt, hvorfor man i det foreliggende Forslag ganske har fraveget det, som baade Kommissionens Mindretal og dens Flertal vare enige om. Det, som Folketingets Flertal foreslaar, er jo en stor Nedsættelse paa Finanslovtoldsatserne, Kaffe med Halvdelen, Ris og Petroleum ganske. Der kunde være en Mulighed for, at jeg kunde gaa med til en Nedsættelse af Kaffe-tolden til det halve, men man maatte saa være beredt til samtidig at anvise en Kompensation af det Beløb, der saaledes vilde tabes. At ophæve Tolden paa Ris finder jeg ikke heldigt, idet der i Virkeligheden derved vilde fremkomme en Konkurrence med vore egne Kornsorter. Petroleum vil jeg heller ikke være med til at afskaffe Tolden paa, idet den jo allerede for nogle Aar siden blev meget nedsat, og desuden finder jeg, at denne Told meget retfærdigt og godt rammer Skatteevenen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Beskyttelse, da skal jeg straks præcisere mit Standpunkt. Det er det samme, som er kommet frem fra saa mange her i Salen, at vi maa have fornøden Beskyttelse for vor Industri og vort Haandværk. Der er jo nu en saa stor Befolkning i dette Land, at Landbruget ikke kan skaffe den fornødne Beskæftigelse, og vi kunne dog ikke lade den overskydende Arbejdskraft uden lønnende Arbejde, det vilde medføre for store Ulykker. Der har jo været talt meget om, hvad Beskyttelsen koster, og der har været talt om Masser af Millioner, hvoraf nogle gaa til at lave Millionærer, medens andre blive spildte, og gaa tabte for Samfundet. Men jeg tror alligevel, at dersom man ophævede Beskyttelsen, saa vilde den Byrde, der vilde blive Skatteborgerne paa-lagt, blive langt større, idet man dog maatte

sørge for de Folk, som ved denne Forandring bleve arbejdsløse. Man har sagt, og det er kommet frem ogsaa under denne Forhandling, at det økonomiske Ideal, som man skulde stræbe efter, var, at alt her i Landet skulde blive saa billigt som muligt. Jeg mener nu ikke, dette var Idealet. Idealet er dette, at saa mange Mennesker som muligt kunne leve her og arbejde her saa godt som muligt. Om enkelte Fornødenheder blive noget dyrere end under andre Forhold, det siger ikke saa meget, naar blot saa mange som muligt have Raad til at betale disse Fornødenheder. Jeg kan desuden ikke forstaa, at Beskyttelsen skulde koste saa overordentlig meget, som det er blevet sagt. Det er af Universitetet opgjort, hvor meget Beskyttelsens-tolden koster for forskellige Klasser her i Landet, og det er en Beregning, som er anstillet under den Forudsætning, at Tolden bliver fuldt udnyttet, hvad som bekendt langt fra er Tilfældet, saa Beregningen bliver en hel Del højere, end den i Virkeligheden er. Der er beregnet, at Beskyttelsen for en københavnsk Arbejderfamilie paa 5 Personer koster 28 Kr., for en Købstadarbejder 22 Kr., for en Landhaandværker 18 Kr. og for en Landarbejder 5 Kr. om Aaret. Nu ville Kommissionensmindretallets Nedsættelser bevirke omtrent en Fjerdedels Nedgang af Beskyttelsestoldsatserne, og jeg tror, man kan sige, at det nu foreliggende Forslag omtrent vilde bevirke en lignende Nedgang. Det vil altsaa sige, at ved denne Forandring vilde disse forskellige af mig nævnte Klasser opnaa følgende Beparelser: for en københavnsk Arbejder 14 Øre om Ugen, for en Købstadarbejder 10—12 Øre, for en Landhaandværker 9 Øre og for en Landarbejder 2—3 Øre om Ugen. Det var det allerhøjeste, som de kunde spare under Forudsætning af, at overhovedet denne ringe Fordel kunde komme dem til gode. Hvis man nu kunde tænke sig, at man kunde faa Forbindelse med enkelte eller hele Samlinger af Landarbejdere, og man saa vilde sige dem Sandheden og vilde gøre dem opmærksom paa Forholdet, idet man sagde: Der foreligger en Toldlov i Rigsdagen, og hvis den gaar igennem, ville I maaske kunne spare 2—3 Øre om Ugen, men paa den anden Side vil den med temmelig stor Sandsynlighed have til Følge, at mange Tusinder af Familier omkring i Landet vilde blive forarmede, blive arbejdsløse, saa at de maatte rejse ud af Landet eller forsørges af det offentlige, er jeg aldeles overbevist om, at disse Folk